

ОБҐРУНТУВАННЯ

щодо схвалення та оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі»

Відповідно до положень частини третьої статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), на ринку електричної енергії належать, зокрема, затвердження кодексу системи передачі.

Згідно з вимогами статті 19 Закону України «Про ринок електричної енергії», порядок підготовки, зміст та методологічні засади підготовки звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей визначаються кодексом системи передачі.

З метою удосконалення вимог Кодексу системи передачі у частині підготовки ОСП звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей НКРЕКП спільно з НЕК «Укренерго» як адміністратором Кодексу системи передачі розроблено проєкт постанови «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» (далі – Проєкт постанови).

Проєктом постанови передбачено:

уточнення періодів, на які здійснюється прогнозування оцінки достатності генеруючих потужностей;

визначення порядку розроблення ОСП методології виконання оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей та методології планування розвитку системи передачі;

уточнення термінів підготовки звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей та Плану розвитку системи передачі на наступні 10 років;

визначення особливостей проведення оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей на короткострокову перспективу тощо.

Вказаний Проєкт постанови має ознаки регуляторного акта, у зв'язку з чим, згідно із статтею 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», він має бути оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

Враховуючи зазначене, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі»;
2. Оприлюднити зазначений проєкт постанови на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

**Директор Департаменту
із регулювання відносин
у сфері енергетики**

А. Огньов



**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до
Кодексу системи передачі

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309 (далі – Зміни), що додаються.

2. Приватному акціонерному товариству «Національна енергетична компанія «Укренерго» надати НКРЕКП протягом трьох місяців з дня набрання чинності цією постановою проєкт методології виконання оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей відповідно до пункту 1.5 розділу 1 глави II Кодексу системи передачі.

3. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

_____ № _____

Зміни до Кодексу системи передачі

1. У пункті 1.4 глави 1 розділу I:
після абзацу двадцять шостого доповнити новим абзацом двадцять
сьомим такого змісту:

«джерело потужності – генеруючі потужності, УЗЕ та/або заходи
управління попитом, які можуть забезпечити покриття попиту на електричну
енергію;».

У зв'язку з цим абзаци двадцять сьомий – сто сорок п'ятий вважати
відповідно абзацами двадцять восьмим – сто сорок шостим;

абзац сорок сьомий викласти в такій редакції:

«критерій очікуваної втрати навантаження (LOLE) – очікувана
(ймовірна) кількість годин, впродовж яких наявні джерела потужності є
недостатніми для покриття попиту на електричну енергію, в результаті чого в
області регулювання у відповідний період часу утворюється позитивне
значення ENS;»;

після абзацу дев'яносто п'ятого доповнити новим абзацом дев'яносто
шостим такого змісту:

«попит на електричну енергію – сумарне споживання електричної
енергії ОЕС України у кожний момент часу (з урахуванням технологічних
витрат у мережі);»;

У зв'язку з цим абзаци дев'яносто шостий – сто сорок шостий вважати
відповідно абзацами двадцять дев'яносто сьомим – сто сорок сьомим.

2. У розділі II:

1) у главі 1:

пункт 1.3 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Методологія (-ії) оцінки відповідності (достатності) генеруючих
потужностей має (-ють) враховувати особливості проведення оцінки
відповідності (достатності) генеруючих потужностей на довгострокову та на
короткострокову перспективи.»;

пункт 1.5 викласти в такій редакції:

«1.5. ОСП розробляє проекти методології (у тому числі проекти щодо
внесення змін до методологій) виконання оцінки відповідності (достатності)

генеруючих потужностей та методології планування розвитку системи передачі ОСП та надає їх на розгляд Регулятору. Строк розгляду Регулятором проєктів методологій не може перевищувати два місяці з дня їх отримання.

ОСП оприлюднює на власному офіційному вебсайті методології доопрацьовані з урахуванням наданих Регулятором зауважень до проєктів методологій (у разі їх наявності).

У разі ініціювання змін до методології виконання оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей та/або методології планування розвитку системи передачі Регулятором, ОСП розробляє протягом двох місяців відповідний проєкт змін та подає його на розгляд Регулятору у визначений ним строк.

Якщо зміни до методології виконання оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей або методології планування розвитку системи передачі внесені менше ніж за чотири місяці до терміну оприлюднення проєкту Звіту (Плану), вони застосовуються ОСП для підготовки Звіту (Плану) в наступному періоді.

ОСП забезпечує постійне вдосконалення методологій виконання оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей та планування розвитку системи передачі.»;

у пункті 1.6 слова «веб-сайті в мережі Інтернет» замінити словами «офіційному вебсайті»;

у пункті 1.9 таблицю викласти у такій редакції:

Часові терміни	Звіт	План
рік розробки	T*	T+1
дата оприлюднення методології (-ій)	до 1 травня	
дата оприлюднення сценаріїв	до 01 липня	
дата оприлюднення проєкту документа ОСП	до 01 жовтня	до 15 березня
дата надання проєкту документа на затвердження/схвалення Регулятору	до 1 листопада	до 01 травня
перший рік, що розглядається в документі	T+1	T+2

* рік розробки Звіту»;

2) у главі 2:

доповнити новим пунктом 2.1 такого змісту:

«2.1. Оцінка відповідності (достатності) генеруючих потужностей здійснюється на короткострокову, середньострокову та довгострокову перспективи.».

У зв'язку з цим пункти 2.1 – 2.11 вважати відповідно пунктами 2.2 – 2.12;

у пункті 2.4 слово «довгострокові» виключити;

пункт 2.5 викласти у такій редакції:

«2.5. Кількість сформованих ОСП довгострокових та короткострокових прогнозних сценаріїв розвитку попиту та пропозиції в ОЕС України повинна бути достатньою, щоб охопити реалістичний діапазон можливих шляхів розвитку на довгострокову та короткострокову перспективи, але не менше трьох на кожен перспективу.»;

пункт 2.6 доповнити новими абзацами такого змісту:

«Для формування базового сценарію ОСП розглядає та наводить у Звіті за результатами проведених консультацій із заінтересованими сторонами різні сценарні припущення та дані щодо:

розвитку міждержавних перетинів;

розвитку системи передачі зокрема, в частині усунення мережових обмежень видачі потужності;

розвитку різних типів генеруючих потужностей;

розвитку електротранспорту та відповідної інфраструктури;

розвитку УЗЕ, заходів управління попитом;

оцінки економічної дохідності роботи на ринку генеруючих потужностей, УЗЕ та заходів управління попитом (у тому числі з урахуванням змін у механізмах функціонування ринку електричної енергії (його сегментів)).

ОСП співпрацює з оператором газотранспортної системи, оператором газосховищ у питаннях формування поточної та прогнозної інформації щодо потреби України в природному газі та стану її забезпечення на відповідну перспективу.

ОСП оприлюднює проекти довгострокових сценаріїв розвитку попиту та пропозиції, базовий сценарій та сценарії, що розглядалися при його формуванні, опис та обґрунтування прийнятих припущень при їх формуванні на офіційному вебсайті та надає його на розгляд Регулятору.

Зауваження до проектів запропонованих сценаріїв надаються Регулятором та зацікавленими сторонами протягом 30 робочих днів.»;

пункт 2.8 викласти у такій редакції:

«2.8. При моделюванні розвитку генеруючих потужностей в ОЕС України ОСП має здійснювати моделювання покриття графіків електричних навантажень для кожної години кожного року формування базового сценарію.»;

3) у главі 3:

пункт 3.2 замінити трьома новими пунктами 3.2 – 3.4 такого змісту:

«3.2. ОСП щороку до 1 лютого оприлюднює графік підготовки Звіту на власному офіційному вебсайті.

3.3. Для підготовки Звіту ОСП використовує всю необхідну інформацію, отриману на свій запит від користувачів, учасників ринку, оператора газотранспортної системи, оператора газосховищ згідно з формами надання інформації для проведення оцінки відповідності (достатності)

генеруючих потужностей та інструкцій щодо їх заповнення, оприлюднених на офіційному вебсайті ОСП.

3.4. При підготовці проекту Звіту ОСП використовує інформацію, отриману під час проведення консультацій із органами державної влади, заінтересованими сторонами, Регулятором, оператором газотранспортної системи, оператором газосховищ, науковою та експертною спільнотою стосовно формування сценарних припущень щодо перспектив розвитку енергетики країни з урахуванням тенденцій розвитку економіки та інших суміжних питань, пов'язаних з розробкою узгоджених сценаріїв на довгострокову перспективу.».

У зв'язку з цим пункти 3.3 – 3.8 вважати відповідно пунктами 3.5 – 3.10;

у пункті 3.5 слова «власному веб-сайті в мережі Інтернет» замінити словами «офіційному вебсайті»;

пункт 3.6 викласти у такій редакції:

«3.6. Підготовлений проект Звіту оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті до 01 жовтня року разом із повідомленням про проведення громадських обговорень.»;

пункт 3.7 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Пропозиції та зауваження до проекту Звіту ОСП приймає до 15 жовтня (включно).»;

у пункті 3.8 цифри та слово «15 грудня» замінити цифрами та словом «01 листопада»;

у пункті 3.10 слова «власному веб-сайті в мережі Інтернет» замінити словами та знаком «офіційному вебсайті разом із ключовими показниками, що використовувалися для моделювання»;

4) після глави 3 доповнити новою главою 4 такого змісту:

«4. Особливості проведення оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей на короткострокову перспективу

4.1. Оцінка відповідності (достатності) генеруючих потужностей на короткострокову перспективу проводиться ОСП на період T+1 при підготовці Звіту.

ОСП виконує короткострокову оцінку відповідності (достатності) генеруючих потужностей згідно з таким алгоритмом:

збір та підготовка вхідних даних для проведення розрахунків;

формування базового і критичного сценарію розвитку попиту та пропозиції у межах прогнозів на короткострокову перспективу;

аналіз та розрахунки;

формування висновків щодо потенційних ризиків виникнення дефіциту джерел потужностей та відповідних чинників;

підготовка пропозицій щодо заходів запобігання дефіциту джерел потужностей з урахуванням вимог безпеки постачання та операційної безпеки енергосистеми.

4.2. При проведенні короткострокової оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей ОСП враховує, зокрема:

заплановану недоступність об'єктів системи передачі, у тому числі, міждержавних ліній;

заплановану недоступність об'єктів системи розподілу, які мають вплив на роботу системи передачі та видачу потужності в ОЕС України;

заплановану недоступність джерел потужності;

поточну інформацію щодо запланованого вводу/виводу джерел потужності;

прогноз споживання електричної енергії на відповідний період (річний, сезонний тощо);

поточну інформацію щодо прогнозованого стану притоку водних ресурсів;

поточну та прогнозу інформацію щодо стану забезпечення виробників паливними ресурсами (вугілля, природний газ тощо);

ймовірність аварійної недоступності потужності системи передачі/розподілу, у т.ч. міждержавних ліній електропередачі;

ймовірність аварійної недоступності електростанцій, УЗЕ, заходів управління попитом;

прогнозовані погодні умови/явища та їх вплив на режими споживання електричної енергії;

режими виробництва енергії з ВДЕ;

очікувані перетоки імпорту/експорту електричної енергії;

поточну та прогнозну інформацію щодо потреби України в природному газі, стану її забезпечення.

4.3. ОСП актуалізує оцінку відповідності (достатності) генеруючих потужностей на короткострокову перспективу впродовж року на сезонній основі.

4.4. ОСП проводить сезонну оцінку відповідності (достатності) генеруючих потужностей щонайменше для періодів (01 квітня – 30 вересня) (літній сезон) та (01 жовтня – 31 березня) (зимовий сезон) з метою оцінки ризиків, пов'язаних з безпекою постачання електричної енергії, які можуть виникнути протягом зазначених періодів.

Для проведення сезонної оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей Користувачі повинні надавати ОСП до 20 лютого та до 20 серпня інформацію (дані) згідно з формами, що оприлюднені на офіційному вебсайті ОСП.

4.5. Сезонна оцінка відповідності (достатності) генеруючих потужностей готується для кожного тижня відповідного періоду. Розрахунки проводяться для базового сценарію балансу потужності в ОЕС України на відповідний період. Якщо в результаті оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей за базового сценарію ОСП виявлено недостатність

джерел потужності для покриття попиту на електричну енергію, ОСП робить оцінку причин виникнення дефіциту джерел потужності, а також заходів для його запобігання з урахуванням вимог безпеки постачання та операційної безпеки енергосистеми.

4.6. ОСП оприлюднює результати оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей для зимового сезону до 15 вересня та результати оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей для літнього сезону до 15 березня на офіційному вебсайті.

Відповідна інформація має бути прозорою, містити основні вхідні та вихідні дані, бути вичерпною та інформативною.

4.7. Якщо за результатами проведення короткострокової оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей (у тому числі сезонної) виявлено ризики недостатності джерел потужності для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію у періоді, для якого проводилась оцінка, ОСП відповідно до Правил про безпеку постачання невідкладно повідомляє про це Регулятора та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та надає пропозиції (план дій) щодо відповідних превентивних заходів.

4.8. Якщо після оприлюднення результатів короткострокової (у т.ч. сезонної) оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей відбуваються суттєві зміни у вхідних даних, що використовувались при проведенні оцінки (зміна планів ремонтів тощо), та/або виникають інші непередбачувані обставини ОСП проводить місячну оцінку відповідності (достатності) генеруючих потужностей, якщо ОСП вважає, що відповідні зміни можуть спричинити ризик для покриття попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву в ОЕС України.

ОСП повинен проводити оцінку відповідності (достатності) генеруючих потужностей на місяць наперед за обґрунтованим зверненням Регулятора та/або центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

ОСП може проводити оцінку відповідності (достатності) генеруючих потужностей також на тиждень та на добу наперед у випадках та у порядку, визначених методологією виконання короткострокової оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей.

Для актуалізації короткострокової оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей на відповідний період ОСП може використовувати дані (інформацію), отримані для аналізу операційної безпеки відповідно до глави 6 розділу VI цього Кодексу. У разі необхідності ОСП може звернутися до Користувачів з запитом про надання додаткової та/або підтвердження раніше наданої інформації на найближчий відповідний період.

Результати короткострокової оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей (сезонні, на місяць, на тиждень та на добу наперед) оприлюднюються ОСП на офіційному вебсайті.».

У зв'язку з цим глави 4 – 9 вважати відповідно главами 5 – 10;

5) главу 10 доповнити новим пунктом такого змісту:

«10.12. На запит ОСП для підготовки сезонної оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей Користувачі повинні надавати запитувану інформацію у тижневому розрізі.».

Директор Департаменту
із регулювання відносин
у сфері енергетики

А. Огнєв